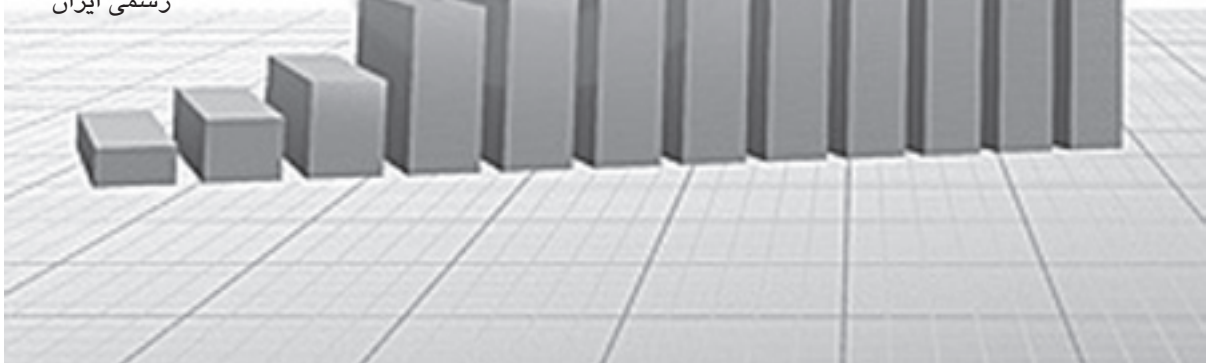

بی دلیل برای جامعه دشمن تراشی نکنیم

هوشنگ نادریان

عضو شورای عالی
جامعه‌ی حسابداران
رسمی ایران

با کشورهای توسعه یافته که حدود ۵/۰ تا ۱۰ درصد است رقم پایینی است. بخشی از این تفاوت مربوط به نرخ حقالزحمه است که در مقایسه با حقالزحمه‌ی بین‌المللی به شدت فاصله داریم و بخش دیگر مربوط به ضریب نفوذ حسابرسی است که باز بسیار پایین‌تر هستیم. در حال حاضر، در مجموع حدود ۱۲/۰۰۰ شرکت توسط اعضای جامعه و سازمان حسابرسی، حسابرسی می‌شوند در حالی که شرکت‌های مشمول ارائه‌ی اظهارنامه‌ی مالیاتی حدود ۳۰۰/۰۰۰ شرکت است. ضمن آن‌که بسیاری از خدمات حرفه‌ای که در دنیا مؤسسات حسابرسی ارائه می‌کنند و مورد نیاز ذی‌نفعان است، مانند حسابرسی

لازم برای فرهنگ‌سازی، اعتمادسازی، توجیه، آموزش، توصیه و اطلاع‌رسانی و تبلیغ است.

با مقدمه‌ی فوق، خوب است نگاهی بیندازیم به وضع موجود جامعه‌ی حرفه‌ی حسابرسی در کشور ما، طبق آخرین آمار جامعه براساس ۱۰ درصد حق عضویت حداقل نزدیک ۱۵۰ میلیارد تومان کار در جامعه حسابداران رسمی داریم و سازمان حسابرسی نیز دارای حقالزحمه‌ای حدود ۵۰ میلیارد تومان است. یعنی سرجمع درآمد حرفه‌ی حسابرسی ۲۰۰ میلیارد تومان بوده است. این رقم در مقایسه با کشورهای توسعه یافته بسیار کم است، این رقم ۰/۰۵ درصد، GNP است که در مقایسه

تعریف‌های متفاوتی از فرهنگ مطرح است. برخی از آن‌ها عبارتند: "بنیاد اجتماع و هدف والای حرکت‌های انسانی و نماد انسانیت"، "بستر مناسب جهت تعالی، مجموعه‌ی آداب و رسوم، سنت‌ها، قوانین نوشته یا نانوشته و دانش عمومی" و در نهایت برخی فرهنگ را "مجموعه‌ی دانش، بینش، نگرش‌ها، منش‌ها و ارزش‌های یک جامعه" می‌دانند. بنابراین فرهنگ مثبت و یا منفی است و فرهنگ‌سازی یا ایجاد است در شرایطی که فقدان فرهنگ است یا اصلاح فرهنگ نامناسب موجود است. براساس تجارب تاریخی تغییر فرهنگ‌ها تدریجی و زمان‌بر است و به صورت دفعه‌تاً واحده قابل انجام نیست. گام‌های

عملیاتی، خدمات دادگاهی و... را نیز ارائه نمی‌کنیم. از نظر استفاده از فن‌آوری روز، مانند حسابرسی مبتنی بر ریسک و حسابرسی رایانه‌ای نیز از دنیا بسیار عقب هستیم.

این‌ها بخشی از مشکلات کار است که باید همه کمک کنیم ضعف‌ها را برطرف و نقاط تهدید را تبدیل به نقاط قوت کنیم.

امید داریم با تدوین راهبردهای جامعه این امور در چارچوب مشخص‌تری جلو برود. قرار است در مقاطع نزدیک هم هیئت مدیره گزارش پیشرفت را بدهند و اعضای ناظر شورای عالی نیز مستقیم نظارت کنند.

در قسمت دیگر یعنی اقدامات و پیشرفت‌ها که بخش پر لیوان است نیز نکات مثبت وجود دارد. متأسفانه در برخی موارد شاهدیم افرادی با نیت‌های مختلف به سیاه‌نمایی علیه جامعه و اعضای آن دست می‌زنند که موجبات کندی کار جامعه می‌شود. برخی اطلاعات نیز غلط است مثلاً سهم سازمان حسابرسی در کل کار حرفه را اغراق‌آمیز مطرح می‌کنند.

متأسفانه بعضی تلاش‌ها با هدف درگیر کردن جامعه و سازمان حسابرسی انجام می‌شود که این‌ها کمکی به حرفه

نمی‌کند، به نظر می‌رسد همکاران محترم حرفه‌ای نیز در مطالب خود به بحث مسائل راهبردی مصوب جامعه از جمله تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط توجه کنند تا بی دلیل برای جامعه دشمن تراشی نکنیم. در هر حال، عملکرد ۱۰ ساله‌ی جامعه نشان از رشد و توسعه‌ی قابل توجه است. درآمد اعضای جامعه از مبلغ حدود ۴ میلیارد تومان در سال ۱۳۸۱ به ۱۵۰ میلیارد تومان افزایش یافته است؛ تعداد اعضای جامعه از ۹۰۰ نفر به بیش از ۱۸۰۰ نفر افزایش یافته، تعداد مؤسسات از حدود ۶۰ مؤسسه به ۲۳۰ مؤسسه افزایش یافته است. شاغلین در مؤسسات جامعه از حدود ۱۲۰۰ نفر در اوایل کار جامعه به بیش از ۶۰۰۰ نفر افزایش یافته است.

این‌ها همه نشان از جدی بودن حرکت جامعه‌ی حسابداران رسمی در مسیر توسعه است. حتی در بحث کیفیت نیز به‌رغم این‌که با وضعیت مطلوب فاصله‌ی معناداری داریم، مقایسه‌ی کنترل کیفی با ابتدای کار جامعه نشان از بهبود دارد. در مراحل اول بررسی مؤسسات ۴۳ درصد مؤسسات متوسط و ضعیف ارزیابی شده‌اند. در مراحل اخیر این درصد به ۱۱ درصد کاهش یافته و مؤسسات خیلی خوب در ارزیابی اولیه

۱۴ درصد بوده که اکنون به ۴۴ درصد رسیده است.

این‌ها نشان از رشد و توسعه است اما نباید به شرایط موجود دل خوش کنیم توسعه باید پایدار باشد، اخلاقیات حرفه باید نصب‌العین همه‌ی ما باشد. حرفه به کارهای بزرگ‌تری برای توسعه‌ی پایدار نیاز دارد که همکاری همه‌ی دست‌اندرکاران حرفه‌ای را می‌طلبد. نظارت مستمر، آگاهانه و نقادانه‌ی اعضا بر عملکرد ارکان جامعه ضامن اجرایی طرح‌های توسعه‌ی جامعه است. برای بهبود مستمر رفتار عملی و عینی، علاوه بر گفت‌وگو، فرهنگ حسابرسی و ضریب نفوذ حسابرسی در جامعه با عملکرد ما رشد می‌کند. به‌قول روان‌شناسان فرزندان قبل از شنیدن مطالب والدین، رفتار آن‌ها را می‌بینند. از این رو، توجه به مقضیات، اصول و اخلاقیات حرفه، رمز موفقیت حرفه است. استفاده‌ی حداکثر از ظرفیت قوانین و مقررات جامعه‌ی حسابداران رسمی و به‌ویژه آیین‌نامه‌ی راه‌کارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسان، مصوب سال ۱۳۸۸ هیئت وزیران و تجهیز همکاران به ارائه‌ی خدمات متنوع می‌تواند کمک‌کار بزرگی در جهت رشد و تعالی حرفه‌ی حسابرسی باشد.

